

Norsk odontologiprofessor:

Æresdoktor i Sudan

Professor Rune Nilsen, instituttleder ved Senter for internasjonal helse ved Det medisinsk-odontologiske fakultet, Universitetet i Bergen (UiB), ble i januar i år utnevnt til æresdoktor ved University of Science and Technology (UST) i Omdurman, som er naboby til hovedstaden Khartoum i Sudan. Tildelingen er en anerkjennelse for den innsats professor Nilsen har gjort for å styrke tannlegeutdanningen i Sudan og for å utvikle samarbeidet mellom UST og UiB.

Æresdoktor: Professor Rune Nilsen får overrakt utnevnelsen av professor Raouf W. Ali ved University of Science and Technology i Omdurman, like ved Khartoum i Sudan.

Helt siden tidlig på 1980-tallet har UiB samarbeidet med Universitetet i Khartoum, men røttene for samarbeidet går tilbake helt til 1963. Etter at UST ble etablert (se faktaboks) og fikk eget tannlegestudium på midten av 2000-tallet, har tolv studenter fra Sudan tatt spesialistutdanning, master- eller doktorgrad ved UiB, mens fire tannlegestudenter fra UiB har vært på utvekslingsopphold ved UST i Sudan. Ikke noe av dette hadde vært mulig uten det grunnlag og den samarbeidsentusiasme som Rune Nilsen ved Senter for internasjonal helse (SIH) ved UiB har lagt for dagen, sier professor og dekan for odontologistudiene ved UST, Raouf W. Ali.

– Gjennom samarbeidet har mer enn 100 studenter fra Sudan tatt mastergrader, doktorgrader, gjennomført post-doktorprogram eller fått spesialistutdannelse ved UiB. Dette har betydd mye for å øke kapasiteten vi har bygget opp her i Sudan, sa dekanen under hilse-ningstalen til Rune Nilsen. Til stede var flere prominente akademikere fra Sudan og Sudans helseminister. Den norske ambassaden i Khartoum var

også til stede sammen med en delegasjon fra UiB bestående av instituttleder, professor Anne Nordrehaug Aastrøm fra Institutt for klinisk odontologi; instituttleder, professor Anne Christine Johannessen fra Gades Institutt og leder av seksjon for gerodontologi, Institutt for klinisk odontologi, professor Gunhild V. Strand. Delegasjonen fra UiB var i Sudan for å bidra faglig på en konferanse ved UST.

HELSEFAG ER

SAMARBEIDSARENA • Samarbeidet mellom UiB og akademia i Khartoum har omfattet mange ulike fagområder, så som sosialantropologi, sammenliggende politikk, fiskeri og havforskning, samt helsefag som medisin, odontologi og fysioterapi.

– Helsefagene ble en del av samarbeidet fra midten av 1980-tallet. Da Senter for internasjonal helse ble etablert i 1988, ble en vesentlig del av den utviklingsrelaterte virksomheten innen medisin og odontologi med både mastergrader, doktorgrader seinere spesialistutdanningen innen medisin og tannhelse, lagt hit, utdyper Rune Nil-

sen. Han ledet SIH på begynnelsen av 90-tallet. Etter en periode som prorektor ved UiB gikk han tilbake til SIH i 2008, men han har nå overlatt roret til nye krefter. Fra sommeren i år er Rune og kona Anne å finne i Gvarv i Telemark.

VITENSKAPELIG SAMARBEID • Delegasjonen fra UiB var i Sudan for å bidra ved en vitenskapelig konferanse ved UST med ulike tema innen odontologi.

– Etter at UST ble etablert med eget studietilbud i odontologi, har vi avholdt fem vitenskapelige konferanser her i Khartoum og Omdurman. I tillegg har forskere ved de to universitetene forberedt, presentert og publisert rundt 30 vitenskapelige arbeider og artikler. Vi diskuterer fortsatt samarbeid med tanke på å øke kapasiteten ved UST og med tanke på nye felles forskningsprosjekter, fremholdt dekan Raouf W. Ali som selv tok sin doktorgrad ved UiB.

SENTER FOR INTERNASJONAL

HELSE • Samarbeidet mellom UST og UiB har i særlig grad vært innen medi-

Rune Nilsen takketale – langt fra snøvidder til sol-sudan.

sin og odontologi, og Senter for internasjonal helse ved UIB har spilt en sentral rolle i utvikling og vedlikehold av samarbeidet. Her har professor Rune Nilsen vært en pådriver, mener Raouf W. Ali.

– Rune Nilsen var den første lederen av senteret og la til rette for et kvote-program for studenter fra Sudan hvor de fikk tilgang til fasiliteter til både master- og doktorgrad innen munn-helse og medisin. Dette ble mulig også fordi Rune Nilsen evnet å få gjennomslag hos NORAD i Norge for både policy og implementering av programmer for partnerskap for forskning og forskerutdanning. Et annet viktig område hvor Rune Nilsen har vært aktiv til fordel for forskere og akademiske miljø i den tredje verden, er arbeidet for «Open Access» i Europa. Initiativet gjør at publiserte vitenskapelige artikler blir tilgjengelige for alle utenom de kostbare tidsskriftene. Innenfor odontologi har Rune Nilsen forsket og ledet forskningsprogrammer innen immunpatologi, røyking og cancer, HIV og ernæring og cancer, og han var den første lederen av et omfattende

UNESCO-beskyttet: Sudan (Nubia og områdene rundt Nilen) regnes som et av mulige steder for opphav til menneskeskapte urkulturer. Et par timer nord for Khartoum finner man helt fantastiske, unike og svært sjeldent besøkte ruiner fra Jesu tid og flere tusen tilbake i tid år før det.

Likestilling: Ved UST er kvinner og menn likestilte og det er ikke skille mellom kjønnene slik man kan se ved andre universiteter i Khartoum og Omdurman. Utdannelsen er kostbar, men grunnleggeren og eieren av universitetet yter også stipend til et antall talentfulle og dyktige unge mennesker som ikke kan finansiere hele studiekostnaden selv.

forskningsprogram for ti land rundt Nilen-bassenget (2005–2008). Det er således en stor ære for oss å utnevne

Rune Nilsen til æresdoktor ved vårt universitet, sa Raouf W. Ali blant annet i sin hilsen til Rune Nilsen.

MULIG Å ØKE KAPASITETEN • – Det er selvsagt en ære å bli utnevnt til æresdoktor. Først så tenkte jeg at dette er en del av et politisk spill jeg ikke ønsker å være med på. Men det viser seg at det er det ikke. Tvert imot: Dersom dette kan være med på å styrke samarbeidsrelasjonen mellom de to universitetene, så er det helt i tråd med mine intensjoner. UiB har alle muligheter for å øke kapasiteten i Sudan ved å tilby topputdanning for mennesker som vil utvikle Sudan og stå i en krevende tjeneste for folket her. Den beste hjelpen

UiB kan gi Sudan er å øke kapasiteten for spesialiteter på de ulike fagområdene, og å gjøre dette på en måte som er etterprøvbart og transparent. Det er mye korrupsjon i Sudan, og derfor er det også et poeng å støtte folk ved UST som står utenfor statssystemet og som jobber i tråd med de beste normer for økonomiforvaltning og forskningsetikk. I tillegg er det også flott om vi kan øke antall studenter fra UiB som kan ta deler av utdannelsen i Sudan. Det siste har vi så vidt startet med, og så langt er tilbakemeldingene utelukkende positive. Sudanesere holder en gjestfrihet som får oss nordmenn til å skjemmes; da en delegasjon var på besøk her var det så mange som ville invitere dem hjem at det simpelthen ble umulig å ordne køen. For at ingen skulle bli skuffet ble alle middagene inntatt på forskjellige spisesteder, som også disker opp med utmerket mat av beste sort, forteller Rune Nilsen.

*Tekst og foto: Torbjørn Wilhelmsen**

*Artikkelforfatteren er til daglig leder av konsultantselskapet WIKOS as hvor han arbeider med strategiutvikling og kommunikasjon. Wilhelmsen er gift med professor Anne Christine Johannessen og var, for egen regning, ledsager på turen til Sudan i januar 2012.

University of Science and Technology i Omdurman

etablert i 1995 og er privat eiet, har ca 12.000 studieplasser tilbyr studier innen hhv. medisin, odontologi, farmasi, bioingeniør, ingeniørfag og arkitektur, IT og økonomi/administrasjon.

Tannlegestudiet følger internasjonale standarder for et profesjonsstudium over fem år.

Kilde: Wikipedia og www.ust.edu.su

Senter for Internasjonal Helse

er en del av Det medisinsk-odontologiske fakultet ved Universitetet i Bergen tilbyr en rekke kurs innen internasjonal helse, legger til rette for utdanningsløp på både master- og doktorgradsnivå, samt spesialisering i partnerskap med deres hjemmeuniversitet.

Kilde: www.uib.no/cih